

بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات باغی در میان باغداران شهرستان ایلام

دکتر علیرضا پورسعید*، دکتر رویا اشراقی سامانی**، چیمین عبداللهی***

چکیده

فعالیت در بخش کشاورزی به علت وابستگی بالا به طبیعت، در مقایسه با دیگر فعالیتهای اقتصادی، با خطرها و ریسکهای بیشتری همراه است. باغداری نیز، از جمله این فعالیتهاست که همواره با بلاهای طبیعی گوناگونی روبه‌روست. از همین‌رو، بیمه به منظور کاهش نبود قطعیت و به عنوان راهبردی مدیریتی، به حمایت باغداران می‌پردازد. از آنجاکه باغداری در ایران نیز، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و از سوی، شهرستان ایلام هم، در شمار تولیدکنندگان محصولات باغی کشور است و از دیگر سو، تاکنون پژوهش‌چندانی نیز، در زمینه بیمه محصولات باغی در ایلام انجام نگرفته؛ در همین راستا نیز این پژوهش، به بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات باغی از سوی باغداران شهرستان ایلام پرداخته است. جامعه آماری این پژوهش، دربردارنده ۲۸۹۱ باغدار شهرستان ایلام است که در ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۰، تعداد ۱۰۱ نفر از آنان، دستکم یکبار اقدام به بیمه محصولات باغی خود کرده و بقیه نیز، تمایلی به پذیرش بیمه نشان نداده‌اند. برای باغداران پذیرنده، از روش سرشماری، و برای باغداران غیرپذیرنده، با توجه به تقسیمبندی شهرستان به سه بخش چوار، میشخاص و مرکزی، از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای استفاده شد. سرانجام، با بهره‌گیری از جدول بارتلت، تعداد ۳۵۹ نفر باغدار به عنوان نمونه انتخاب شدند که تعداد ۱۰۱ نفر از آنان، به عنوان پذیرنده بیمه، و تعداد ۲۵۸ نفر دیگر، به عنوان نپذیرنده بیمه تعیین شدند. برای گردآوری داده‌ها نیز، روش پرسشنامه و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، آمار توصیفی و استنباطی ضریب همبستگی فی، وی کرامر، اتا و مدل لاجیت با استفاده از نرم‌افزار Spss19 به‌کار رفته است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، میان متغیرهای تجربه باغداری، میزان درآمد، میزان آگاهی از هدفها و سودمندیهای (فایده‌های) بیمه، میزان ارتباط با کارشناسان صندوق بیمه، شرکت در دوره‌های آموزشی- ترویجی، اصلاح قوانین و شرایط تعیین گرامت و پرداخت آن، جلب همکاری شوراها و تعاونیهای روستایی برای ترویج فرهنگ بیمه و افزایش میزان گرامت با پذیرش بیمه، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد. از سوی، نمایان شد که داشتن سرمایه اولیه برای بیمه کردن محصولات باغی و بالا بودن مبلغ حق بیمه نیز، سبب گرایش نیافتن باغداران به بیمه است.

کلیدواژه‌ها:

بیمه، پذیرش، محصولات باغی، مدل لاجیت، شهرستان ایلام.

E-mail: a_poursaeed@yahoo.com

* عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، پردیس علوم تحقیقات ایلام

** عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی ایلام

E-mail: abdollahi.ch1366@yahoo.com

*** دانش‌آموخته ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی ایلام

مقدمه

وابستگی گسترده فعالیتهای بخش کشاورزی به طبیعت و روبه‌رو شدن با تغییرات محیطی، اجتماعی، مالی و قانونی سبب شده است که فعالیت در این بخش، همواره فعالیتی پرخطر و همراه با ریسک باشد (۱۹).

رویدادهای طبیعی خسارتزا و مخاطره‌های مهارناپذیری که اغلب تولیدات کشاورزی را در ایران تهدید می‌کند، از مهمترین عوامل بازدارنده جذب سرمایه‌های خصوصی در بخش کشاورزی بوده است. از میان ۴۰ نوع رویداد ناگوار (سانحه) طبیعی که در جهان ثبت شده است، ۳۱ نوع آن در ایران، امکان وقوع دارد؛ بنابراین کاهش ضریب مخاطره فعالیتهای اقتصادی و افزایش امنیت سرمایه‌گذاری در این بخش باید، از جمله مهمترین نگرانیهای برنامه‌ریزان، سیاستگذاران و کارگزاران کشور باشد. بیمه کشاورزی، یکی از مهمترین ابزار ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری در این بخش و رویارویی با نبود حتمیت و مخاطره‌پذیری شدید فعالیت و سرمایه‌گذاری و به دیگر سخن، مهمترین ابزار حمایتی برای تبدیل مدیریت بحران به مدیریت ریسک است (۱۸).

از آنجاکه کشاورزی، فعالیتی همراه با مخاطره‌های گوناگون، از جمله خطرهای تولیدی، بازاری و مالی است؛ کشاورزان در کاربرد نهاده‌های مختلف و پذیرش فناوریهای نوین با احتیاط عمل می‌کنند و برخورداری از تولیدی متوسط و حتی پایین، ولی مطمئن را به تولید بیشتر اما نامطمئن، ترجیح می‌دهند (۲۱). با این همه، چنانچه کشاورز بداند که افت مصیبت‌بار و خارج از کنترل درآمدش جبران خواهد شد، تمایلش برای تخصیص منابع در راههایی که حداکثر تولید و در نتیجه، سود را تأمین کند، بیشتر می‌شود (۱۴). بنابراین، شمار بیشتری از سودآورترین محصولات را با وجود خطر بیشترشان، تولید می‌کند و تمایل بیشتری به پذیرش فناوریهای پیشرفته، ولی نامطمئن، پیدا خواهد کرد. این روند چه بسا می‌تواند، به افزایش ارزش افزوده بخش کشاورزی و همچنین، کاهش فقر در روستا بینجامد (۲۰). در این میان، بیمه محصولات کشاورزی به عنوان راهکاری سودمند و مناسب برای رویارویی با خطرها، مورد توجه و تأکید قرار گرفته است (۲۴). از همین رو، برپایی و پایستگی بیمه کشاورزی و پذیرش آن در جامعه روستایی ایران را باید به عنوان پدیده‌ای نو به شمار آورد که مانند هر نوآوری دیگری، پذیرش آن از سوی تولیدکنندگان محصولات کشاورزی با واپس‌زنی و مقاومت روبه‌رو خواهد شد و در نتیجه، روند آن زمانبر است و به کندی پیش خواهد رفت. از این رو، برای موفقیت در گسترش و ترویج بیمه میان تولیدکنندگان، باید دلایلهای مقاومت و نپذیرفتن افراد، مورد شناسایی و بررسی

قرار گیرد. از دیگر سو، شناسایی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه از سوی پذیرندگان بیمه محصولات کشاورزی نیز در این زمینه، اهمیت ویژه‌ای دارد. نگاهی به عملکرد بیمه محصولات باغی شهرستان ایلام طی ۵ سال اخیر (تا سال ۱۳۹۰) نشان می‌دهد، اگرچه نزدیک به ۲۵-۲۰ سال از آغاز عملیات بیمه کشاورزی گذشته است، ولی به نظر می‌رسد که هنوز کاستیها و ناکاراییهای مهمی در میان است؛ زیرا برای نمونه، با وجود ۲۸۹۱ باغدار در شهرستان ایلام، تنها تعداد اندکی از باغداران، اقدام به بیمه محصولات باغی خود کرده‌اند. از آنجا که محصولات باغی در شهرستان ایلام، مانند دیگر محصولات کشاورزی، از جایگاه مهمی در اقتصاد کشاورزی برخوردار است و درآمد تعدادی از باغداران بستگی به تولید این محصولات دارد و از سویی، تولید محصولات باغی نیز، با نبود حتمیت و ریسک روبه‌روست و بیمه می‌تواند تا اندازه زیادی این ریسک و نبود حتمیت را تعدیل کند؛ از همین رو باید سازوکارهایی را سامان داد که باغداران، بیمه را به عنوان یک نوآوری بپذیرند. در این راستا با توجه به چالشهای کنونی در این زمینه، بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات باغی در میان باغداران شهرستان ایلام نیز، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

پیش از این، پژوهشهای بسیاری درباره بیمه کشاورزی، بویژه در زمینه بررسی اهمیت، جایگاه و تأثیرهای بیمه کشاورزی و تقاضای آن در بخش کشاورزی، به شیوه‌های گوناگونی از سوی پژوهشگران مختلف، به انجام رسیده است. برای نمونه، کهنسال (۱۳۸۵) در مقاله‌ای، به بررسی عوامل مؤثر بر تقاضاهای بیمه محصولات کشاورزی شهرستان درگز پرداخته است. نتیجه مطالعات وی نشان می‌دهد که متغیرهای تحصیلات، افراد خانوار، سطح زیرکشت و مصرف کودهای شیمیایی بر تقاضای بیمه، تأثیر می‌گذارد (۸).

عبدلی (۱۳۸۵) در پژوهشی با عنوان: «بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه مرتع در استان همدان»، به این نتیجه دست یافت که می‌توان مهمترین عوامل تأثیرگذار بر پذیرش بیمه مرتع را به شش عامل عمده بخشبندی کرد. متغیرهای ارتباط با نهادها و افراد، عوامل شخصیتی، نگرش پیرامون بیمه مرتع، میزان رضایت از عملکرد صندوق، تعداد دام و آگاهی از شرایط بیمه، به ترتیب بیشترین تأثیر را بر میزان پذیرش بیمه مرتع داشته‌اند (۶).

فرجی (۱۳۸۵) در پژوهش خود، به بررسی نقش ترویج در پذیرش بیمه محصول سیب از سوی باغداران شهرستان دماوند پرداخت. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد، میان متغیرهای سطح سواد، سابقه فعالیت باغداری، سطح زیرکشت، آگاهی از هدفها،

سودمندیهای (فواید) بیمه محصولات کشاورزی، شرکت در کلاس آموزشی، ترویج و بیمه، رابطه‌ای مثبت وجود دارد (۷).

کهنسال و زارع (۱۳۸۷) در پژوهشی، به بررسی عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه بادام در شهرستان تفت از توابع استان یزد پرداخته‌اند. مطالعه انجام شده نشان می‌دهد، متغیرهای سابقه کار کشاورزی، ارتباط با مددکاران ترویج، شرایط آب‌وهوایی سالهای گذشته و میزان غرامت دریافتی در برابر خسارت وارد شده، تأثیر مثبت و معنیداری بر تقاضای بیمه محصول بادام داشته و متغیرهای سطح تحصیلات کشاورز و درآمد سالانه کشاورز، تأثیر معنیداری بر تقاضای بیمه این محصول نداشته است (۹).

خشنودی (۱۳۸۸) در تحقیقی با عنوان: «بررسی عوامل اقتصادی-اجتماعی مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی (گندم و جو) در استان کردستان»، به این نتایج دست یافت که عواملی همچون سن، سابقه کار کشاورزی، سطح زیر کشت، استفاده از مجله‌ها و نشریه‌های آموزشی، عضویت در تعاونیها، سخنرانیهای ترویجی و استفاده از تسهیلات حمایتی، بر پذیرش بیمه محصولات از سوی کشاورزان مؤثر است (۳).

کهنسال و رهنما (۱۳۸۸) در پژوهش دیگری، به بررسی نگرش کشاورزان به بیمه انگور در شهرستان قوچان پرداختند. نتایج به دست آمده از این پژوهش نشان می‌دهد، متغیرهایی مانند سطح زیرکشت انگور و نوع منبع درآمدی، بر پذیرش بیمه محصولات تأثیر منفی می‌گذارد و میزان تحصیلات، سطح درآمد، دانش فنی-زراعی کافی برای کشت محصولات، استفاده از خدمات ترویجی و سن بهره‌برداران، متغیرهایی است که در پذیرش بیمه، تأثیر مثبت دارد (۱۰).

اینس^۱ (۲۰۰۳) در پژوهش خود، نمایان کرد که هرچه وضعیت کشاورزان از نظر درآمد و آموزش بیشتر باشد، پذیرش طرحهای بیمه‌ای نیز از سوی کشاورزان، بیشتر خواهد بود (۲۲).

شیک و آتوود^۲ (۲۰۰۳) نیز در پژوهشی، عاملهای مؤثر بر تقاضای بیمه را برای محصول پنبه در سال ۱۹۹۸ مورد بررسی قرار دادند (۲۸). نتایج بررسی آنها نشان داد که تولیدکنندگان دارای بازده بیشتر و اندازه مزرعه بزرگتر، تمایل بیشتری به بیمه شدن دارند. افزون بر این، افزایش قیمت محصول، گرایش کشاورزان را به بیمه شدن افزایش می‌دهد.

1. Innes
2. Shaik & Atwood

محمد و ارتمن^۱ (۲۰۰۵) در سه منطقه از کشور اریتره، با بهره‌گیری از یک نمونه ۷۴ تایی از مزارع لبنیات‌سازی به بررسی عاملهای تأثیرگذار بر پذیرش بیمه حیوانات اهلی (دام) پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که تحصیلات رسمی کشاورز و آگاهی از وجود بیمه حیوانات اهلی، سبب افزایش پذیرش بیمه می‌شود، در حالی که سطح پایین درآمد، به کارگیری راهبردهای مدیریت خطر جایگزین و تنوع فعالیت‌های اقتصادی، احتمال به‌کارگیری بیمه دام را کاهش می‌دهد (۲۵).

آگورستو و همکاران^۲ (۲۰۰۶) عاملهای توضیح‌دهنده خرید بیمه در بخش لبنیات در کشور هندوستان را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد که میان تعداد گاوها، سطح درآمد و اندازه مزرعه، با خرید بیمه، رابطه مستقیم وجود دارد (۲۷).

جاکیندا و همکاران^۳ (۲۰۰۶) در غرب کشور کنیا، به تعیین عاملهای تأثیرگذار بر پذیرش بیمه در مزارع پرورش گاو پرداختند. نتایج به دست آمده نمایانگر آن بود که جنسیت دامدار، سطح درآمد، عاداتهای فرهنگی، نژاد دامهای موجود در دامداری، ارزش دامها و نیز سطح سواد، متغیرهای تأثیرگذار بر پذیرش بیمه بوده‌اند (۲۳).

انجولارز و سنتیز^۴ (۲۰۰۸) در کشور فرانسه، برای دوره زمانی ۲۰۰۲-۲۰۰۵ معیارهای فردی و کشاورزی مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات را مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش آنها نشان داد، کشاورزان بیمه‌شده، در مقایسه با بیمه‌نشده‌ها، در مقیاس مالی و کشاورزی بزرگتری فعالیت می‌کنند. همچنین، تنوع تولیدی بیشتری در کشاورزان بیمه‌شده وجود دارد (۱۶).

از آنجاکه باغداری در ایران نیز، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و از سویی، شهرستان ایلام هم، در شمار تولیدکنندگان محصولات باغی کشور است و از دیگر سو، تاکنون پژوهش‌چندانی نیز، در زمینه بیمه محصولات باغی در ایلام انجام نگرفته؛ در همین راستا، این پژوهش به بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات باغی از سوی باغداران شهرستان ایلام پرداخته است.

روش و ابزارهای پژوهش

جامعه آماری این پژوهش، دربردارنده همه باغداران شهرستان ایلام است که برپایه آمار صندوق بیمه کشاورزی استان ایلام در سال ۱۳۹۰، تعداد آنها ۲۸۹۱ بهره‌بردار

1. Mohammed & Ortmann
2. Ogurstov et al
3. Jakinda et al
4. Enjolars & Sentis

است که در ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۲، تعداد ۱۰۱ نفر از آنان دستکم یکبار اقدام به بیمه محصولات باغی خود کرده‌اند و بقیه نیز، تمایلی به پذیرش بیمه نشان نداده‌اند. برای نمونه‌گیری از میان جامعه آماری، برای باغداران پذیرنده، روش سرشماری به کار رفته، و برای باغداران غیرپذیرنده، با توجه به تقسیمبندی شهرستان به سه بخش چوار، میشخاص و مرکزی، از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای استفاده شده است. برای برآورد حجم نمونه آماری نیز، از جدول بارتلت و همکاران (۲۰۰۱) بهره گرفته شده است. جدول بارتلت، اندازه‌های نمونه را در دو بخش داده‌های فاصله‌ای و داده‌های طبقه‌ای و در چارچوب سه سطح آلفا (۰/۱، ۰/۰۵ و ۰/۰۱) ارائه می‌دهد. حاشیه خطایی به کار رفته در جدول، دربرگیرنده ۰/۰۳ برای داده‌های فاصله‌ای، و ۰/۰۵ برای داده‌های طبقه‌ای است. که در واقع، مزیت این جدول نسبت به جدول کرجسی و مورگان است. به هرروی، از میان باغداران شهرستان ایلام، با بهره‌گیری از جدول بارتلت، تعداد ۳۵۹ نفر باغدار برای نمونه‌های مورد تحقیق، انتخاب شدند که از حجم نمونه پیشگفته، تعداد ۱۰۱ نفر باغدار، به عنوان پذیرنده بیمه، و تعداد ۲۵۸ نفر دیگر به عنوان نپذیرنده بیمه تعیین شدند. جدول شماره ۱، جامعه آماری و حجم نمونه بهره‌برداران باغی بیمه شده و بیمه نشده را به تفکیک بخشهای مختلف شهرستان ایلام، نشان می‌دهد.

جدول شماره ۱: بهره‌برداران باغی شهرستان ایلام به تفکیک بخشها و وضعیت بیمه آنها

بخشهای شهرستان ایلام	جامعه آماری	حجم نمونه	بیمه شده	بیمه نشده
مرکزی	۵۲۸	۶۲	۱۷	۴۵
چوار	۵۲۵	۷۴	۲۱	۵۳
میشخاص	۱۸۳۸	۲۲۳	۶۳	۱۶۰
جمع	۲۸۹۱	۳۵۹	۱۰۱	۲۵۸

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

تحلیل نتایج پژوهش، با استفاده از نرم‌افزار Spss 19 انجام گرفته است. به منظور شناسایی مهمترین عوامل پیشبینی‌کننده و مؤثر بر پذیرفتن و نپذیرفتن بیمه در میان باغداران نیز، از مدل لاجیت به روش پیشرو گام به گام استفاده شده است.

با توجه به آنچه گفته شد، تابع لاجیت نیز، به صورت رابطه شماره ۱ تعریف

می‌شود:

$$P_i = f(ZI) \quad (1)$$

$$ZI = a + \sum_{i=1}^n \beta_i x_i \quad U_i$$

که در آن x_i نمایانگر متغیرهای مستقل مدل است. α و β نیز، پارامترهای الگو و U_i جزء اخلال الگو به شمار می‌آید.

احتمال اینکه باغدار، تقاضای بیمه را بپذیرد و یا رد کند، بر اساس مدل لاجیت به صورت رابطه شماره ۲ است:

$$P_i = f(ZI) = \frac{1}{1 + e^{-Zi}} \quad (2)$$

$$1 - P_i = \frac{1}{1 + e^{Zi}} = \frac{1}{1 + e^{xi\beta}}$$

اگر احتمال پذیرش P_i و احتمال نبود پذیرش $1 - p_i$ باشد، در این صورت، رابطه شماره ۳، نشان‌دهنده نسبت این دو احتمال است:

$$\frac{P_i}{1 - p_i} = \frac{1 + e^{Zi}}{1 + e^{-Zi}} = e^{Zi} \quad (3)$$

$$Li = \ln\left(\frac{P_i}{1 - p_i}\right) = (Zi) = a + \sum_{i=1}^n \beta_i x_i$$

در این رابطه، P_i : احتمال وقوع، که در اینجا عدد ۱ به آن اختصاص داده شده است؛

$1 - p_i$: احتمال وقوع نیافتن حادثه موردنظر، که در اینجا صفر است و

Li : لگاریتم نسبت برتری یا مزیت است.

یافته‌های پژوهش

چنانکه می‌دانید، یافته‌ها، برون‌داد فرایند پژوهش هستند و موجودیت پژوهش را توجیه و اثبات می‌کنند. یافته‌های هر تحقیق، دربردارنده توصیف وضعیت کنونی و برخی تحلیلها و استنباطها براساس داده‌های به دست آمده است که برای این پژوهش نیز، به همین گونه است.

جدول شماره ۲: همبستگی متغیرهای پژوهش با متغیر وابسته

سطح معنیداری	ضریب همبستگی	متغیر	
۰/۶۴۳	۰/۴۱۰	سن	آزمون اتا
۰/۰۰۲	۰/۴۱۰**	تجربه باغداری	
۰/۱۰۰	۰/۲۲۱	تعداد افراد خانوار	
۰/۱۴۱	۰/۳۷۶	مساحت باغ	
۰/۰۰۱	۰/۶۰۴**	میزان درآمد	
۰/۱۱۶	۰/۴۴۹	میزان ارتباط با کانالها و منابع ارتباطی	آزمون وی کرامر
۰/۰۰۰	۰/۳۱۸**	میزان آگاهی از هدفها و سودمندیهای بیمه	
۰/۰۰۰	۰/۳۵۵**	میزان ارتباط با کارشناسان صندوق بیمه	
۰/۴۴۷	۰/۲۶۸	میزان رضایت از بیمه	
۰/۳۲۴	۰/۱۱۴	سطح تحصیلات	
۰/۰۹۷	۰/۱۱۴	نوع مالکیت	آزمون فی
۰/۰۱۰	۰/۲۰۸**	شرکت در دوره‌های آموزشی_ترویجی	
۰/۰۰۰	-۰/۲۳۹**	عضویت در تعاونی	
۰/۰۲۱	-۰/۱۶۴	استفاده از تسهیلات حمایتی	
۰/۶۸۱	-۰/۰۲۲	جنسیت	

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

برپایه یافته‌های این پژوهش و چنانکه داده‌های جدول شماره ۲ نشان می‌دهد، از میان متغیرهای تحقیق، میان عواملی همچون تجربه باغداری، میزان درآمد باغداران، میزان آگاهی از هدفها و سودمندیهای بیمه، میزان ارتباط با کارشناسان صندوق بیمه، شرکت در دوره‌های آموزشی-ترویجی و پذیرش بیمه، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد. همچنین، میان متغیر عضویت در تعاونی و پذیرش بیمه، رابطه منفی و معنیداری دیده می‌شود؛ ولی میان دیگر متغیرها و پذیرش بیمه، رابطه‌ای وجود ندارد. به منظور شناسایی مهمترین عوامل پیشبینی کننده و مؤثر بر پذیرفتن و نپذیرفتن (پذیرش و نبود پذیرش) بیمه در میان باغداران، از مدل لاجیت به روش پیشرو گام به گام استفاده شد. نتایج به دست آمده، نشان می‌دهد که این آزمون در گام پنجم متوقف شد و پنج عامل؛ سرمایه اولیه برای بیمه کردن محصولات باغی، اصلاح قوانین و

شرایط تعیین غرامت و پرداخت آن، جلب همکاری شوراها و تعاونیهای روستایی و نیروهای محلی در روستاها برای ترویج فرهنگ بیمه در جوامع روستایی، بالا بودن حق بیمه و افزایش میزان غرامت پرداختی به باغداران، مهمترین عوامل پیشبینی کننده و مؤثر بر پذیرفتن و نپذیرفتن بیمه در میان باغداران بودند. این عوامل توانستند در مجموع ۷۴/۲ درصد از افراد پذیرنده و نپذیرنده بیمه را به طور درست متمایز کنند. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که تغییرات مقدار کای اسکور و Likelihood از گام یکم تا پنجم، نشاندهنده شدت تأثیر بسیار بالای متغیرهای متمایز کننده بر متغیر وابسته است. همچنین مقدار P به دست آمده از ۰/۰۱ کوچکتر است، پس تأثیر متغیرهای متمایز کننده و ارتباط آنها با متغیر وابسته در سطح ۹۹ درصد، معنی‌دار شده است (جدول شماره ۳).

جدول شماره ۳: درصد و شدت تمایز عوامل پیشبینی کننده و مؤثر بر پذیرفتن و نپذیرفتن بیمه در میان باغداران

گام	Correct class %	2 Likelihood	Chi- Square	P
۱	۷۱/۵	۳۰۴/۶۳۱	۱۷/۹۳۹	۰/۰۰۰
۲	۷۳/۱	۲۹۹/۸۹۸	۲۲/۶۷۲	۰/۰۰۰
۳	۷۳/۵	۲۹۲/۴۵۴	۳۰/۱۱۵	۰/۰۰۰
۴	۷۵	۲۸۷/۴۳۲	۳۵/۱۳۸	۰/۰۰۰
۵	۷۴/۲	۲۸۱/۴۹۴	۴۱/۰۷۶	۰/۰۰۰

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

بر اساس مقدار ثابت و ضریب B می‌توان معادله بهینه مدل لاجیت را نوشت. این مدل، واکنش باغدار را نسبت به بیمه (پذیرنده بودن یا پذیرنده نبودن بیمه) تبیین می‌کند.

جدول شماره ۴: ضریبهای عاملهای وارد شده بر معادله رگرسیون لاجبیت

متغیر (عامل)	ضریب B	خطای معیار SE	آماره Wald	P
سرمایه اولیه برای بیمه کردن محصولات باغی	-۰/۴۷۹	۰/۱۷۷	۷/۳۲۵	۰/۰۰۷
اصلاح قوانین و شرایط تعیین غرامت و پرداخت آن	۰/۵۸۴	۰/۱۹۰	۹/۴۴۸	۰/۰۰۲
جلب همکاری شوراهای و تعاونیهای روستایی و نیروهای محلی در روستاها برای ترویج فرهنگ بیمه در جوامع روستایی	۰/۴۴۰	۰/۱۸۷	۵/۵۲۷	۰/۰۱۹
بالا بودن حق بیمه	-۰/۴۳۲	۰/۱۳۰	۱۱/۰۵۲	۰/۰۰۱
افزایش میزان غرامت پرداختی به باغداران	۰/۵۷۹	۰/۱۷۲	۱۱/۲۷۲	۰/۰۰۱
مقدار ثابت	-۱/۸۹۱	۰/۴۱۸	۲۰/۴۳۳	۰/۰۰۰

برگرفته از: یافته‌های پژوهش

$$Z = -1/891 - 0/479X_1 + 0/584X_2 + 0/440X_3 - 0/432X_4 + 0/579X_5$$

(برتری لگاریتمی)

- Z: واکنش باغدار در پذیرش بیمه (= ۱ برای پذیرش و = ۰ برای نبود پذیرش)
- X₁: سرمایه اولیه برای بیمه کردن محصولات باغی
- X₂: اصلاح قوانین و شرایط تعیین غرامت و پرداخت آن
- X₃: جلب همکاری شوراهای و تعاونیهای روستایی و نیروهای محلی در روستاها برای ترویج فرهنگ بیمه در جوامع روستایی
- X₄: بالا بودن حق بیمه
- X₅: افزایش میزان غرامت پرداختی به باغداران

همانگونه که نتایج ارائه شده در جدول شماره ۴ نشان می‌دهد، عوامل، اصلاح قوانین و شرایط تعیین غرامت و پرداخت آن، جلب همکاری شوراهای و تعاونیهای روستایی و نیروهای محلی در روستاها از سوی ترویج فرهنگ بیمه در جوامع روستایی و افزایش میزان غرامت پرداختی به باغداران، تأثیر مثبت و معنیداری بر واکنش باغدار پیرامون پذیرش بیمه دارد. به دیگر سخن، گرایش یا تمایل باغدار به

بیمه کردن محصول را افزایش می‌دهد. این در حالی است که داشتن سرمایه اولیه برای بیمه کردن محصولات باغی و بالا بودن حق بیمه، تأثیر منفی و معنیداری بر واکنش باغدار پیرامون پذیرش بیمه دارد یا به دیگر سخن، تمایل باغدار را به بیمه کردن محصول، کاهش می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های پژوهش، میان دو متغیر سن و وضعیت پذیرش بیمه، رابطه معنیداری وجود ندارد یا به دیگر سخن، افزایش یا کاهش سن تأثیر بر گرایش باغداران به بیمه نمی‌گذارد؛ در حالی که یافته‌های مجاوریان و امیرنژاد (۱۳۸۷) و ارون این است و این نتیجه را تأیید می‌کند که سن بهره‌بردار، تأثیر مثبت و معنیداری بر پذیرش بیمه دارد (۱۳).

یافته‌های پژوهش نشان داد که میان تجربه باغداری و پذیرش بیمه، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد. به دیگر سخن، هرچه باغداران دارای تجربه و سابقه بیشتری در زمینه باغداری باشند، گرایش یا تمایل آنان به سوی بیمه کردن محصولات خود بیشتر است که این نتیجه در یافته‌های آدوکن و همکاران (۲۰۰۶) نیز بیان شده است (۱۵).

دیگر یافته‌های این تحقیق نمایان کرد که میان تعداد افراد خانوار و پذیرش بیمه، رابطه معنیداری وجود ندارد. به دیگر سخن، زیاد یا کم بودن افراد، متمایز از پذیرش بیمه است. این یافته، برخلاف یافته‌های تحقیق کهنسال (۱۳۸۵) است؛ به گونه‌ای که در تحقیق وی، هرچه تعداد افراد خانوار بیشتر باشد، پذیرش بیمه بیشتر است، زیرا احتمال وجود افراد آگاه و آشنا به مزیت‌های بیمه و در نتیجه، تأثیرگذاری بر نگرش دیگر افراد خانوار در میان خانوارهایی با جمعیت بیشتر، بالاتر است (۸).

از سویی، نتایج این پژوهش نشان داد، میان مساحت باغ و پذیرش بیمه، رابطه معنیداری وجود ندارد. به سخنی دیگر، بزرگ بودن باغ، سبب گرایش یافتن باغداران به سوی بیمه کردن محصولات خود نمی‌شود که این نتیجه نیز، و ارون یافته‌های پژوهش طبائیان و همکاران (۱۳۸۹) است؛ زیرا آنان در تحقیق خود به این نتیجه دست یافتند که میان اندازه مزرعه و پذیرش بیمه، رابطه وجود دارد (۵).

با توجه به نتایج این تحقیق، میان درآمد و پذیرش بیمه، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد. به دیگر سخن، هرچه درآمد بیشتر باشد، گرایش به بیمه نیز، بیشتر خواهد بود که نتایج پژوهش انجولارز و سنتیز (۲۰۰۸) هم، این موضوع را تأیید می‌کند (۱۶).

یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده آن است که میان دو متغیر میزان ارتباط با کانالها و منابع ارتباطی و پذیرش بیمه، رابطه معنیداری وجود ندارد؛ در حالی که نتایج تحقیق هارداکر و همکاران (۲۰۰۴) و ارون آن است و نشان می‌دهد، ارتباط با کانالها و منابع مختلف، سبب پذیرش بیمه می‌شود (۲۱).

برپایه یافته‌های پژوهش، میان دو متغیر میزان آگاهی از هدفها و سودمندیهای (فوائد) بیمه و پذیرش بیمه از سوی باغداران، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد. به دیگر سخن، با افزایش آگاهی و اطلاعات باغداران از هدفها و سودمندیهای بیمه، پذیرش بیمه، بیشتر می‌شود که یافته‌های به دست آمده از سوی کرمی و همکاران (۱۳۸۷)، نیز تأیید کننده این نتیجه است (۱۱).

دیگر یافته تحقیق نشان می‌دهد، میان میزان ارتباط با کارشناسان صندوق بیمه و پذیرش بیمه، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد که این نیز، با یافته‌های احمدی (۱۳۸۶) همسوست (۱).

همچنین، در این پژوهش، نمایان شد. میان میزان رضایت از بیمه و پذیرش بیمه، رابطه معنیداری وجود ندارد؛ به دیگر سخن، رضایت از بیمه و امور بیمه‌ای، نقشی در گرایش یافتن باغداران به بیمه ندارد که یافته‌های عبدلی (۱۳۸۵) و ارون این امر را نشان داده است (۶).

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، میان دو متغیر سطح تحصیلات و پذیرش بیمه نیز، رابطه‌ای وجود ندارد؛ در حالی که آدوکن و همکاران (۲۰۰۶) و احمدی (۱۳۸۶) بر این باورند، هرچه سطح تحصیلات کشاورزان بالاتر باشد، پذیرش بیمه هم، بیشتر است (۱۵ و ۱).

همچنین، دیگر یافته پژوهش آن است که میان نوع مالکیت و پذیرش بیمه، رابطه وجود ندارد یا به دیگر سخن، برخورداری باغداران از مزیت مالکیت شخصی باغ خود، دلیلی برای گرایش آنان به پذیرش بیمه نیست. این در حالی است که ماریا و بارت (۲۰۰۷) بر این باورند، کسانی که مالک باغ خود هستند، در همسنجی با افرادی که باغ اجاره‌ای دارند، تمایل بیشتری به بیمه کردن محصولات خود نشان می‌دهند (۲۶).

با توجه به یافته‌های پژوهش، میان شرکت کردن در دوره‌های آموزشی و ترویجی و پذیرش بیمه، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد. به دیگر سخن، شرکت کردن در این دوره‌ها، تمایل باغداران را به بیمه بیشتر می‌کند. روستا و همکاران (۱۳۸۸) نیز، در پژوهش خود، به همین نتیجه دست یافتند (۴).

دیگر یافته تحقیق نشان می‌دهد، میان عضو بودن در تعاونی و پذیرش بیمه، رابطه

منفی و معنیداری وجود دارد که برخلاف یافته‌های خشنودی (۱۳۸۸) است. به دیگر سخن، در باغداران مورد مطالعه، عضویت در تعاونی، نتوانسته است، تأثیری بر نگرش آنها پیرامون بیمه داشته باشد و این امر نیز، می‌تواند برگرفته از ضعف و کاستی در برنامه‌های آموزشی تعاونیها باشد که در این زمینه، کارآمد و اثربخش عمل نکرده‌اند (۳).

مهرابی و همکاران (۱۳۸۸)، استفاده از تسهیلات حمایتی را در پذیرش بیمه مؤثر دانسته‌اند؛ در حالی که یافته‌های این پژوهش، نشان‌دهنده نبود رابطه میان استفاده از تسهیلات و تمایل به بیمه است (۱۲).

در این تحقیق مشخص شد، میان جنسیت و پذیرش بیمه، رابطه‌ای وجود ندارد؛ در حالی که در پژوهش جاکیندا و همکاران (۲۰۰۶) مردان در مقایسه با زنان، به دلیل ریسک‌پذیرتر بودن، تمایل بیشتری به بیمه کردن نشان داده‌اند (۲۳).

یافته‌های به دست آمده از محاسبات رگرسیون لوجستیک در این پژوهش نشان می‌دهد، میان پذیرش بیمه و عواملی همچون اصلاح قوانین و شرایط بیمه، جلب همکاری شوراهای و تعاونیهای محلی برای ترویج فرهنگ بیمه و افزایش میزان غرامت، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد. به دیگر سخن، عوامل پیشگفته، گرایش یا تمایل باغدار را به بیمه کردن محصولات، افزایش می‌دهد و این امر را پژوهشهای فالکو و پرینگ (۲۰۰۵) نیز، تأیید می‌کند (۱۷).

همچنین نتایج به دست آمده از محاسبات رگرسیون لوجستیک، تأیید کننده آن است که سرمایه اولیه برای بیمه و بالا بودن حق بیمه، تأثیر منفی و معنیداری بر واکنش باغداران پیرامون بیمه دارد و به دیگر سخن، تمایل باغدار را به بیمه کردن محصول، کاهش می‌دهد. یافته‌های ویلیامز و همکاران (۲۰۰۳) و حیاتی و همکاران (۱۳۸۸) نیز، این یافته را تأیید می‌کند (۲۹ و ۲).

پیشنهادها

۱- پیشنهاد می‌شود، در کلاسها و دوره‌هایی که پیرامون بیمه محصولات برگزار می‌شود، از باغداران با تجربه دعوت به عمل آید تا تجربه خود را در اختیار دیگر باغداران قرار دهند؛ زیرا با توجه به یافته‌های پژوهش، باغداران، تعامل بالایی با یکدیگر دارند و از دیدگاه دیگر باغداران، بیشتر استفاده می‌کنند.

۲- تأثیر درآمد بر پذیرش بیمه نشان می‌دهد، باغداران دارای بنیه اقتصادی، درآمدهای بالا، با اعمال منطق و فعالیت اقتصادی در شغل خود، موفقتر هستند.

پیشنهاد می‌شود، با حمایت و دادن یارانه بیشتر به باغداران دارای درآمد پایین، در آغاز راه، از آنها پشتیبانی شود.

۳- پیشنهاد می‌شود، نقش و جایگاه تبلیغات، به عنوان عامل فزاینده سطح آگاهی باغداران و عامل محرک برای پیوستن جمعیت بیشتر باغداران به بیمه، مورد توجه و استفاده بیشتر قرار گیرد.

۴- چنانکه یافته‌های تحقیق نشان می‌داد، میان میزان ارتباط با کارشناسان صندوق بیمه، و پذیرش بیمه رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد؛ از همین رو، برای بهبود و گسترش این ارتباط، افزایش انگیزه‌های مالی و ارتباطی باغداران، ضروری است و با توجه به پایین بودن سطح سواد پاسخگویان، فراهمسازی و افزایش ارتباط میان کارشناسان صندوق بیمه با باغداران برای ارائه اطلاعات و آگاهسازی آنان در زمینه اهمیت بیمه و چگونگی انجام این مهم، ضرورتی گریزناپذیر به شمار می‌آید.

۵- با توجه به یافته‌های پژوهش، میان شرکت در دوره‌های آموزشی و ترویجی و پذیرش بیمه، رابطه مثبت و معنیداری وجود دارد؛ به دیگر سخن، شرکت کردن در این دوره‌ها، تمایل باغداران را به بیمه بیشتر می‌کند. این نتایج، ضرورت برنامه‌ریزی و سیاستگذاری دقیقتر را در زمینه برگزاری دوره‌های آموزشی از دیدگاه محتوایی و ارتباطی، نمایان می‌سازد تا زمینه جذب و اعتماد باغداران را برای شرکت جستن در دوره‌های آموزشی - ترویجی و برقراری ارتباط با کارشناسان و مروجان، فراهم آورد.

۶- پیشنهاد می‌شود، مسئولان مربوط، با رسیدگی و ارزیابی بموقع میزان خسارت، پرداخت میزان غرامت متناسب با خسارت وارد شده و همچنین، اصلاح قوانین بیمه‌ای، اعتماد باغداران را برای پذیرش بیمه، جلب کنند.

۷- در پایان نیز، پیشنهاد می‌شود، مسئولان صندوق بیمه، برای اعطای تخفیف به باغدارانی که در سالهای گذشته زیر پوشش بیمه بوده و خسارتی دریافت نکرده‌اند، اقدام مناسب و شایسته را انجام دهند و با به کار بستن و افزایش دادن سیاستهای تشویقی برای به‌کارگیری سرمایه باغداران و کاهش مبلغ حق بیمه، در راستای افزایش تمایل باغداران به بیمه، گام بردارند.

منابع:

۱. احمدی، ل. (۱۳۸۶)، «بررسی عوامل مؤثر در توسعه و پذیرش بیمه دام سبک از سوی بهره‌برداران استان قزوین، (مطالعه موردی: شهرستان بوئین زهرا)»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.
۲. حیاتی، ب. و قهرمان زاده، م.، و خداوردیزاده، م.، و نجفی، ن. (۱۳۸۸)، «بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه دام روستایی در شهرستان سلماس»، *مجله پژوهش‌های علوم دامی*، جلد ۴-۲۰، شماره ۲.
۳. خشنودی، ب. (۱۳۸۸)، «بررسی عوامل اقتصادی-اجتماعی مؤثر بر پذیرش بیمه محصولات کشاورزی، مطالعه موردی روستای قلندر و بیگ ویسی استان کردستان»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.
۴. روستا، ک. و فرهنگ فر، ه.، و زمانی پور، ا.، و ریاحی، ر. (۱۳۸۸)، «تحلیل لوجستیک عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصول پسته»، *فصلنامه پژوهشی بیمه و کشاورزی*، سال ششم، شماره ۲۲، صص ۱۲۷-۱۰۹.
۵. طبائیان، ن. و آجیلی، ع.، و رضایی مقدم، ک. (۱۳۸۹)، «بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصول سیب در میان باغداران سیب شهرستان سمیرم، مقایسه مدل‌ها»، *مجله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران*، دوره ۲-۴۱، شماره ۳، صص ۳۹۱-۳۷۹.
۶. عبدلی، ح. (۱۳۸۵)، «بررسی عوامل مؤثر در پذیرش بیمه مراتع از سوی مرتعداران استان همدان»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.
۷. فرجی، الف. (۱۳۸۵)، «بررسی نقش ترویج در پذیرش بیمه سیب از سوی باغداران شهرستان دماوند»، *مجله پژوهشی علوم کشاورزی*، سال دوازدهم، شماره ۳.
۸. کهنسال، م. (۱۳۸۵)، «بررسی اثرهای اجتماعی- اقتصادی بیمه محصولات کشاورزی، مطالعه موردی مشهد»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، شماره ۹، صص ۳۶-۱۹.
۹. کهنسال، م. و زارع، س. (۱۳۸۷)، «بررسی عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه بادام، پژوهش موردی: شهرستان تفت»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، شماره ۱۷، صص ۵۲-۲۱.
۱۰. کهنسال، م. و رهنما، ع. (۱۳۸۸)، «بررسی نگرش کشاورزان به بیمه انگور شهرستان قوچان»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال ششم، شماره ۲۲.
۱۱. کریمی، ع. و زمانی، غ.، و کشاورز، ز. (۱۳۸۷)، «تعیین‌کننده‌های ادامه بیمه محصولات کشاورزی»، *فصلنامه اقتصاد کشاورزی و توسعه سال شانزدهم*، شماره ۶۲، صص ۸۱-۵۳.
۱۲. مهربانی، ح. و باغستانی، ع.، ا.، و شرافتمند، ح. (۱۳۸۸)، «بررسی تأثیر بیمه محصولات زراعی بر رشد زیربخش زراعت و باغبانی ایران»، *فصلنامه بیمه و کشاورزی*، سال ششم، شماره ۲۲.
۱۳. مجاوریان، م. و امیرنژاد، ح. (۱۳۸۷)، «بررسی عوامل مؤثر بر تقاضای بیمه از سوی شالیکاران، مطالعه موردی: شهرستان ساری»، *مجله کشاورزی*، دوره ۱۰، شماره ۱، صص ۱۶۲-۱۵۱.
۱۴. Ahsan, S.M., Ali, A. and Kurian, J.N. (1987), "Toward a Theory of Agricultural Insurance". *American Journal of Agricultural Economics*. 69: 520-529.
15. Adeokun, O. A., Adereti, F. O. and Opele A. I. (2006), "Factors Influencing Adoption Fisheries Innovations by Artisanal Fisherman in Coastal Areas of Ogun State, Nigeria", *Journal of Applied Sciences Research*, 2(11), 966-971.
16. Enjolras, G., And Sentis, P. (2008), "The Main Determinations Of Insurance Purchase, An Empirical Study on Crop Insurance Policies In France", 12th EAA Congress.
17. Falco, S.D. & C. Perring, (2005), "Crop biodiversity, Risk Management and the

- Implications of Agricultural Assistance”, *Ecological Economics*, 55:459-466.
18. Falco O, Lien G, Koesling M, Valles PS and Ebbesvik M, (2005), “Comparing Risk Perception and Risk Management in Organic and Conventional Dairy Farming: Empirical Results from Norway”, *Livestock Production Science* 95: 11-25.
 19. Fraisse CW, Breuer NE, Zierden D, Bellowc JG, Pazd J, Cabrera VE, Garcia Y Garcia A, Ingram KT, Hatch U, Hoogenboomd G, Jones JW and Obrien JJ, (2006), “AgClimate: A Climate Forecast Information System for Agricultural Risk Management in the Southeastern USA”, *Computers and Electronics in Agriculture* 53: 13-27.
 20. Hazell, P.B.R. (1990), “The Proper Functioning of Agricultural Insurance in Developing Countries”, In: *Agricultural Insurance in Asia (APO)*, Mohsen, H. translation. Agricultural Economic, Planning and Research Development Center. 47-67.
 21. Hardaker, J.B., Huirne, R.B.M. and Anderson J.R. (2004), “Coping with Risk in Agriculture”. CAB International, New York.
 22. Innes R. (2003), “Crop Insurance In A Political Economy, An Alternative Perspective On Agriculture Policy”. *American Journal of Agriculture Economics* 85(2) : 318-335.
 23. Jakinda, O., And O Luoch-Kosura, W. (2006), “Risk Management In Smallholder Cattle Farming: A Hypothetical Insurance Approach In Western Kenya”, 26th International Association Of Agricultural Economics Conference.
 24. Meuwissen, M.P.M. (2000), *Insurance as a Risk Management Tool for European Agriculture*, Pergamum Press, Oxford.
 25. Mohammed, M.A., And G.F. Ortmann (2005), “Factors Influencing Adoption of Livestock Insurance by Commercial Dairy Farmers in Three Zoobatat of Eritrea”, *Agrekon*. Vo 144: 172-186.
 26. Marenya, P. P. and Barrett CH. B. (2007) “Household – level Determinates of Adoption of Improve Natural Resources Management Practices among Smallholder Farmers”. *Food Policy*, 4(32), 515-536.
 27. Ogurstov, A., And Marcel, V. (2006), “Factors Explaining Farmer’s Insurance Purchase In The Dutch Dairy Sector”, 99th EAAE Seminar.
 28. Shaik, S., And Atwood, J. (2003), “Demand For Optional Units In Crop Insurance”, *American Agricultural Association Annual Meeting, Montreal, Canada, July 27-30*.
 29. Williams, J.R, G.L. Corriker, G.A. Barnaby & G.K. Harper, (2003), “Crop Insurance and Disaster Assistance for Wheat Gain Sorghum”, *American Journal of Agricultural Economics*, vol 75, p.p: 435-447.

Investigating the Effective Factors on Adoption of the Insurance of Horticultural Products among Gardeners in Ilam City

Dr. A. R. Poursaeed* , Dr. R. Eshraghi Samani** , C. Abdollahi***

Abstract

Activities in the Agricultural sector, in comparison with other economic activities, face more dangers and risks due to being highly dependent on nature. Gardening is amongst these activities and is always in danger of various natural disasters. Hence, insurance as a managerial strategy supports the gardeners in order to reduce uncertainty. Since gardening has a special position in Iran and, besides, Ilam city is one of the producers of Horticultural products in the country, and as not many researches have been conducted on the insurance of Horticultural products, this study aims at investigating the effective factors on adoption of the insurance of garden products by gardeners in Ilam city. The statistical population of this research included 2891 gardeners in Ilam city, amongst which 101 people had gotten their garden products insured at least once within the last 5 years before 2011 while others had showed no willingness to adopt the insurance. For gardeners who had adopted the insurance, a census method was applied but for those who had not adopted the insurance the stratified random sampling method was used based on dividing the city into three areas, namely Chavar, Mishkhas and Markazi. Finally, by using the Bartlett table, 359 gardeners were selected as the sample amongst which 101 people were determined to have adopted the insurance while the other 258 ones had not adopted it. The questionnaire method was used to collect the required data, and in order to analyze the data the descriptive and deductive statistics, Phi correlation coefficients, Cramer's V, Eta, and Logit model were used by applying the SPSS 19 software. The research findings show that there is a positive significant relationship between the variables, including gardening experience, income level, the degree of awareness on the goals and benefits of insurance, the level of communication with insurance fund experts, participating in education- extension courses, modifying the rules and conditions of determining and paying damages, getting the village councils and rural cooperatives to collaborate for promoting the culture of insurance, and increasing the amount of damages by adopting the insurance. On the other hand, it was revealed that having an initial capital to pay for the insurance of Horticultural products, and the insurance fee being high are also some reasons for gardeners to be unwilling to adopt the insurance.

Keywords:

Insurance, Adoption, Horticultural Products, Logit Model, Ilam City

* Faculty member in Ilam Islamic Azad University of science and research, Pardis branch
E-mail: a_poursaeed@yahoo.com

** Faculty member in Ilam Islamic Azad University

*** Graduate student of Agricultural Extension and Education from Ilam Islamic Azad University E-mail: abdollahi.ch1366@yahoo.com

